

Slipp forfatterne løs – det er norsk

av Thorvald Lerberg

1. oktober 1999

I samarbeid med biblioteket har lektor Lars Kolle på Tranby skole stått på for å få forfatterne inn i klasserommet. Sist fredag var Triztan (Kjell Erik) Vindtorn på besøk.

Han hadde avsatt to timer til en litterær seanse med elevene i 10. klasse. Dessuten var det smørbrød på overtid på lærerværelser, eller lærerstua som det heter på Tranby. Et pent dekket bord, høye kandelabrer og sprudlende Farris.

På biblioteket lå en rikholdig samling av forfatterens verker lett synlig ved skranken.

- En slik gjest er en fargeklatt i en ofte grå skolehverdag, sier Kolle – Det er klart vi må lage en passende ramme rundt besøket. Selv hadde han gått litt fra konseptene ved å iføre seg Ole Brum slips, dog ulastelig strammet og knyttt.

Vi kommer med i 2. time. Elevene sitter i en halvsirkel foran Vindtorn, som varmer opp med et par utbrudd om aldersrasisme, om hvordan du er ubruklig etter 35 år og ikke får være med på moroa.

Han virker forresten eldre nedentil – sorte og gule – synkroniserer han fotarbeidet med røsten som har en rå og raspende musikalitet. Musiker, poet og danser – multimennesket Vindtorn har bra trøkk. Så langt kan han være midt i 40 åra. Over beltet minner han mest om en tilårskommen løve, et stort ansikt omkranset av en gyllen manke, et nydelig armbånd rundt venstre forlabb og et gedigent ravhalsbånd, eller er det halvråtnne antilopetanner etter siste jaktsesong? Eller hvilken rolle spiller det? Tingen er hva du tror den er, eller hva du ikke tror den er. Livet er en reise fra kaos til kaos. Et sted midt i mellom fins det muligens noe. Som i overgangen mellom søvn og våken tilstand – da hender det du får ”important news” fra grenseland, og da hjelper det å ha en blyantstump og litt papir.

På kateteret ligger ei gedigen jordmorveske. Hele sitt voksne liv har Vindtorn gått svanger med dikt, og i veska fins et sted mellom 27 og 28 samlinger. Den siste er navnløs og heller ikke rensskrevet.

Vindtorn roter fram to tettskrevne sider som han hadde brukt ti minutter på å få ned. På forhånd hadde han vridd opp Dagbladet, krystet det for sminke og varme farger, og da hang virkeligheten igjen fra fingertuppene – grotesk, makaber og jævlig.

- Ti minutter, kvikt gjort mener elevene. Det må da bli mye penger av slikt? Men å skrive og lese dikt har det til felles at tiden i mellom er viktigst. Og elevene spør, og ingen blir rost for å ha kommet fram til svaret. Men alle svar vekker begeistring og blir underlagt seriøs vurdering. Alt er like riktig og kan gi rom for tolkninger og assosiasjoner. Fornemmelse og opplevelse kommer foran forståelse. Og i lykkelige stunder er fornemmelsen sterke, og lykkeligst er mennesket når det opplever kjærlighet. Men vi setter ikke to streker under *det* svaret heller.

Elevene har flere enn 255 spørsmål på lager, få blir stilt, men svarene ligger i luften, og der bør de kanskje være. Han traff i elevene hjemme, i hvert fall på veien hjemover. Og den fargerike forfatteren hadde gitt dem mange godsaker i skolesekken.

Å lese Vindtorn er som å lå tilværelsen skylle over deg gjennom et dusjhode der vannet er litt for varmt til å være behagelig.

”Avskjeder er bare en meningsløs feiring av ulykke” heter det i et dikt i samlingen ”Vi pusser tankens briller”, en antologi som gir en fin innføring i Vindtorns verden. Men slutt er slutt – exit Vindtorn – welcome Arild Nyquist, for han er nestemann som skal gi tranbyelevene en opplevelse av levende litteratur.

Og alderen til poeten? Han mener å være tappet i 1942, og om du ikke akkurat stoler på en surrealist, så kan du gjerne tro.